

Az olvasás antik

Már nem is emlékszik az ember azokra az időkre – most rendszertől függetlenül –, amikor például 25 ezer példányban jött ki egy könyv. Elképesztő szám, és elfogyott. Antikvárbán találtam egy ilyen példányt: Interjúk nagy írók műhelyében. Csingiz Ajmatovtól kezdve Elias Canettiig, meg vissza Jevtusenkoig. Mondanom sem kell, most látszik csak igazán, hogyan rostál az idő. Pedig ahogy olvassa az ember, mind jelen idő, óriási vehemenciák, elképzelések, ötletek és magyarázatok, és jó, ha mind e mögött a művek töredéke megmaradt. Mindenki hozta a saját zsenijét, most meg mintha nagyon-nagyon lyukas zsákban cipeltük volna idáig őket. (Egy részükre rá is fért.) Persze, néhol hazug, néhol oktondi kiállások, egymással párhuzamosan forradalmi népi kultúra és igazán finom klasszikusra vált modern. Például, olvasom, Oroszországban millió példányszámban fogytak egyes szerzők, mára meg semmi, az úgynevezett értelmiség is legfontosabb krimit olvas, vagy esztét vesztve romantikázik egy csók légkörében. Szinte elképzelhetetlen volt még 15 évvel ezelőtt is, hogy a könyv így kimenjen a divatból, amit saját bőrönmön is érezek, baromi rossz, nem tudom, művészeti van-e olyan, hogy átképezze magát az ember, mint mondjuk egy orosz tanár. Pedig hát az olvasás nem csupán infó- és élményhalmaz, annál inkább mentális ügy.

Mert az a közel meditációs állapot, ahogy olvasás közben világot ad az irodalomnak az olvasó, nem érhető el tévézéssel. Persze ők, önök, maguk tudják, vagy éppen nem tudják, mi történik velünk, magunkkal, ha a civilizáció alapvető eszköze, a nyelv, megszűnik esztétikai „képződmény” lenni.

Podmaniczky Szilárd

A vásárhelyi Véro az első duplázó Kia-szalón nyílt Szegeden

Autómustra az új bemutatóterem előtt.
(Fotó: Miskolczi Róbert)

Munkatársunktól

A hódmezővásárhelyi Véro György az első olyan Kia-márkakereskedő Magyarországon akinek két szalonja is van. A szegedi pénteken nyitották meg a Makkoserdő fő-
soron, Novák István városi főépítész és Csontos Tamás, a Kia Motors kereskedelmi igazgatójának jelenlétében. Az új, szépen kivitelezett, világos bemutatóterem 125 négyzetméter, s a hozzá kap-

csolódó irodákkal együtt áll az autóvásárlók rendelkezésére. Éppen a nyitás idejére esik az az országos akció, melynek keretében a Kia legújabb modellje, a Shuma 88 lóerős motorral szerelt alapváltozata már 2,4 millió forintért megvásárolható, a mai nyílt napon pedig kipróbálható. A márka kistehergépkocsiban is erős, a Besta és a Pregio éppen kedvező ár/értékarányával hódít nagyon sok vevőt.

Tavaly december 31-ig kellett letenni a családorvosoknak a háziorvostani szakvizsgát. A SZOTE Családorvosi Intézetében 392-en tettek eleget e kötelezettségnek, s mindmáig van néhány háziorvos Csongrád megyében, aki szándékát sem mutatja annak, hogy a rendeletben előírtaknak megfelelően.

A népjóléti miniszter '93-ban született rendelete háziorvostan szakvizsgához köti a családorvosi gyakorlatot, s a vizsga megszerzési határidejének 1998. december 31-ét jelöli meg. Az új követelményrendszer teljesítéséhez kötött szakvizsga ismeretanyagának oktatásával, a dél-magyarországi régióban a SZOTE – 1996-ban önállósá vált – Családorvosi Intézetét bízták meg. Az intézet vezetőjét, dr. Hajnal Ferenc professzort a '93 őszén indult háziorvosi továbbképzésről kérdeztük, mindenekelőtt arról, mi lesz a sorsa azoknak a háziorvosoknak, akik nem tudták,

Lejárt határidő – hosszabbítás renitenseknek

Háziorvosok, túl az akadályon

vagy sokkal inkább nem akarták megszerezni a háziorvostan szakvizsgát.

● **Professzor úr! Hány családorvos van a régióban, aki nem tett eleget a miniszeri rendeletnek tavaly december 31-éig?**

– A dél-magyarországi régióban harmincan-negyvenen, az országban százan lehetnek azok, akik nem voltak hajlandók szakvizsgát tenni. Számukra némi haladékot ad egy tavaly született miniszeri rendelet, amely rögzíti, ha ez év január 31-éig bejelentették, hogy ebben az évben leteszik a vizsgát, ideiglenes működési engedélyt kapnak az ÁNTSZ-től. Viszont azok a háziorvosok, akik nem tettek ilyen szándéknyilatkozatot, csak március 31-éig praktizálhatnak családorvosként.

● **Létezik olyan háziorvos, aki kockáztatja állását?**

Frau Schneider – a Kabaréból: Müller Júlia „Ha szeretnek, mindegy, hol játszom”

Épp tíz esztendővel ezelőtt szerződött a Szegedi Nemzeti Színház prózai tagozatához Müller Júlia. A budapesti Nemzeti Színházban stúdiósként eltöltött három évad és a színművészeti főiskolán elvégzett két év után először kisebb feladatokat kapott. Ma már – túl több sikeres főszerepen – az együttes vezető művészei közé sorolják. Ebben az évadban a Lili bárónőben, a Hamupipókéban, a Régi idők focijában, a Három nővérben és a legutóbbi produkcióban, a Kabaréban láthatja a közönség.

● **Hogyan került a szegedi színházhoz?**

– Stúdiósként Ruszt Józseffel dolgozhattam a Nemzetiben, nagyon szerettem, ezért boldog voltam, amikor szerződést kaptam a csapatában Szegeden. Az már a sors furcsa fintora volt, hogy néhány hónappal később elment a városból. Én maradtam. Ma már azt mondom, szerencsére. Nagyon jó szerepeket kaptam, fokozatosan terheltek, szinte minden feladat az előnyömre vált. Itt lett belőlem színész.

● **Melyik volt az a szerep, ami után úgy érezte, hogy a vezető színészek közé kezdik számítani?**

– Az első nagy feladatot Korcsmáros Györgytől kaptam a Kun Zsuzsa rendezésében bemutatott Acélmagnóliákban. Az első olyan szerep, amelyiknél úgy éreztem, hogy bármit csinálhatok, lehet rossz napom vagy jó, a figura teljesen én vagyok, Dorine volt a Szőke István rendezte Tartuffe-ban. Kormos Tibornak köszönhetően az az évad egyébként is nagyon sikeres volt számomra, hiszen a Revizor 18 éves fruskájától Zsán-darab hatvanéves asszonyáig mindenféle szerepet osztottak rám.

● **Fontos, hogy teljesen azonosulni tudjon a játszott figurával?**

– Többnyire alaposan megdolgozom értük. Ezért egészen különleges érzés, amikor fejest lehet ugrani egy szerepbe, és lubickolni

Müller Júlia: Optimista vagyok, az új igazgató biztosított, hogy a következő évadunk jobb lesz, mint a mostani. (A szerző felvétele)

lehet benne. Nagyon kedves és sikeres szerepem például a Lila ákác Hédiéje, ami az egyik legnehezebb volt, amivel eddig találkoztam. Nagyon megkönnyítettem érte, szerettem is, én is voltam, de mégsem volt olyan, mint Dorine, ami minden estémét ünneppé varázsolta.

● **Csehov-drámákban éppúgy láthatja a közönség, mint vérbő vgtjátékokban, fanyar zenés darabokban vagy ironikus tragikomédiákban. Melyik szerepkört kedveli a legjobban?**

– Azt hiszem, azok a szerepek valók nekem, amikor libikókázni kell dráma és komédia között, amikor könnyezve lehet mosolyogni, és az egyik pillanatban nevetnem kell, a másikban már a tragédiát megmutatni. A Kabaré Schneider kisasszonya most ilyen szerep, könnyedén indul, de valójában egy szerencsétlen vénlányt játszom, bemutatva az élete keserűségét is. Véletlenül úgy alakult ez az évad, hogy inkább idősebb karakter szerepeket alakítottam, de remélem, nem zárnak be ebbe a skatulyába.

● **Mennyire kötődik Szegedhez?**

– A családom, a szüleim Budapesten élnek, ott van lakásom, de a hivatásom kizárólag Szegedhez köt. Szegedi színésznőnek tartom magam, az elmúlt tíz évben csak egyetlen alkalommal vállaltam pesti színháznál szerepet.

● **Február elején Telihay Péter Csehov-rendezésével, a Három nővérrel a Thália Színházban a fővárosi közönség előtt is sikerrel mutatkozott be a társulat.**

– Különleges előadás volt, mert nagyon sok olyan barátom, ismerősöm, távolabbi rokonom eljött, akinek az elmúlt években nem volt alkalma szegedi színpadon megnézni. Egyébként semmilyen különbséget nem jelentett számomra, hogy a budapesti közönség előtt léptem színpadra. Ha figyelnek rám, szeretnek a nézők, teljesen mindegy, hogy hol játszom. Ha Szegeden is meg tudok élni, akkor a pesti munkalehetőségek sem vonzanak. Inkább a jó feladatok izgatnak. Azt hiszem, az itteni szerepeim nagy részét Budapesten

nem rám osztották volna. Például Frau Schneidert Pesten és Miskolcon is Psota Irén alakította.

● **Édesapja, Müller Péter felkapott író, bátyja, Müller Péter Sziámi is sokféle dologgal foglalkozó sikeres színházi ember. Jut egymásra is idejük?**

– Szeretettel figyelünk egymásra. A Kabaré bemutatója idején szüleim épp külföldön voltak, de eljött a bátyám és a barátom. Most nekem van elmaradásom, még nem tudtam megnézni a miskolci amfiteátrumban a bátyám Hamlet-rendezését. A bemutatók után mindig őszintén értékeljük egymás munkáját, olykor nagyokat vitatkozunk.

● **Mit vár a színház új direktorjától?**

– Egyelőre fehér folt számomra a jövő évad, szép ígéreket kaptam, de egyelőre semmi konkrétumot. Nagyon jól érzem magam ebben a színházban, ha megbecsülnek, semmi okom rá, hogy elmenjek. Optimista vagyok, az új igazgató biztosított: a következő évadunk jobb lesz, mint a mostani.

Hollósi Zsolt

Katasztrófaterv az influenza megelőzésére

● Budapest (MTI)

Az influenza világjárványok magyarországi megelőzésére katasztrófatervvel rendelkezik az Egészségügyi Minisztérium, amelynek lényege a szokásos mennyiségű oltóanyag többszörösének hazai előállítását – közölte Horváth István, a szaktárca illetékes főosztályvezetője.

A főosztályvezető nem hiszi, hogy fenyegetne az újságokban mostanában többször emlegetett „gyilkos influenzavírus”, de hozzátette: a történelemben bizonyos periodicitással valóban felbukkantak az egész világra is kiterjedő influenzajárványok.

Hangsúlyozta: egy járvánnyal szemben ma már nem vagyunk olyan védtelenek, mint például az I. világháborút követő spanyol náthának nevezett tömeges fertőzés idején, hiszen már létezik influenza elleni védőoltás.

„Az influenza kórokozója igen változékony, ezért szinte minden évben más összetételű ellenanyagot kell készíteni a védőoltásokhoz. Ezek azonban ha nem is tökéletes, de elég komoly mértékű védeltséget nyújtanak” – magyarázta Horváth István.

A főosztályvezető becslése szerint az idei influenzaszézonban megközelítően egymillióan oltatták be maguk Magyarországon. Egy súlyos járvány esetén azonban ez a normálisnak mondható mennyiség nem lett volna elég.

Mint elmondta: az Egészségügyi Világszervezet járvány-előrejelzésére a magyar egészségügyi hatóságok – a katasztrófatervnek megfelelően – bármikor megteremthetik a megskottnál lényegesen nagyobb mennyiségű oltóanyag előállításának lehetőségét.

Horváth István a katasztrófaterv lényeges elemének tartja a hazai oltóanyaggyártó kapacitás szükség szerinti növelhetőségét. Világjárvány esetén ugyanis a külföldi gyártókra nem számíthatnánk, mivel bizonyosan saját országukban adnának el minden általuk készített ellenanyagot.

látélet felvétel, a halottszemle, a baleseti helyszínelés, stb.

● **Hogyan értékeli a kollégái – akik jelen esetben diákok voltak – felkészültségét?**

– Változóan mondható.

Az érdemjegyek inkább a jóhoz, mint a közepeshez álltak közelebb. Senkit nem kellett megbuktatni, ismétlésre kötelezni. Az viszont egyértelműen látszott, hogy a belgyógyászati, vagy más, úgynevezett nagyklinikai szakképzéssel rendelkező háziorvosok felkészültsége valamivel jobb. Nem lehetett viszont különbséget tenni a falusi, a kis- vagy nagyvárosi családorvosok között, a felkészültség tekintetében. Összességében elmondható, hogy a háziorvosok nemcsak naprakész szakmai ismeretekre tettek szert, s gazdagodtak tudásban, hanem időtlen nőtt az önbizalmuk is. Mostantól a kérdés az, hogyan valósítható meg a jövőben folyamatos továbbképzésük. A szakmai viták pillanatnyilag erről folynak.

Kalocsai Katalin